

[Udenrigsministeren]

besluttede os til, at vi kun skulle forlænge sanktionerne i to måneder. De synspunkter, der lå bag, og som blev fremført både af den tidligere statsminister og af den tidligere udenrigsminister i de samtaler, jeg havde med dem herom, var, at det på baggrund af den fortsatte usikkerhed om situationen i Polen ikke på daværende tidspunkt ville være rimeligt at afgive det politiske signal at ophæve sanktionerne ensidigt fra dansk side, at man, da man var betænkelig ved en fortsat anvendelse af artikel 113 som grundlag, måtte have fastsat en tidsfrist, og at man inden for denne tidsfrist på ny skulle vurdere udviklingen i Polen.

Det ligger helt klart, at i dette hændelsesforløb lå dermed ikke, at jeg på daværende tidspunkt skulle have gjort opmærksom på, at Danmark under alle omstændigheder ville ud af sanktionerne, uanset hvad der skete i Polen. Der lå tværtimod det ganske tydelige signal også til os, at det måtte bero på en nærmere vurdering af den fortsatte udvikling i Polen. Ellers var der jo heller ingen logik i at gå med til en to måneders forlængelse.

Riishøj (SF):

Det er kun ganske kort om dette med signalerne.

Jeg er glad for, at det blev konstateret, at alle i folketinget fordømmer udviklingen i Polen. Det, at nogle på højrefløjten prøver at tage patent på det, er simpelt hen hykleri uden sidestykke. Det, det drejer sig om, er strategien for at ændre forholdene i Polen og for den sags skyld i de andre østeuropæiske lande. Der er der forskellige standpunkter.

Hr. Ole Bernt Henriksen står for, at sanktioner og oprustning er midlerne i denne sammenhæng; jeg mener, at 30 års erfaring under kold krig har vist, at det i hvert fald ikke skaber større frihed for det polske folk. Der er andre midler, der er langt bedre, og der er andre midler, der i hvert fald ikke virker direkte krigstruende.

Der pegede hr. Ivar Nørgaard på politisk-økonomisk støtte til den demokratiske opposition i Polen og de andre østeuropæiske lande. Jeg skal understrege meget stærkt, at det også er SFs strategi, og vi mener selv, at vi har levet op til den strategi i langt højere grad, end i hvert fald højresiden her i salen påstår.

Jeg mener også, at Sovjetunionen er langt mere følsom over for den type solidaritetsarbejde. Sovjet ved udmærket at svare på oprustning og sanktioner, det har man gjort i 30 år med forøget undertrykkelse indadtil og i de andre østeuropæiske lande. Der er intet bevis på, at det polske folk er blevet mere frit af, at man bruger oprustning og økonomiske sanktioner. Der er andre midler, der er bedre, hvis det overhovedet skal lykkes at ændre noget. Det er vigtigt at få dette understreget i denne sammenhæng.

Det er et spørgsmål om forskellige strategier, det er ikke et spørgsmål om solidaritet eller ikke-solidaritet med det polske folk.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Når udenrigsministeren taler om signaler, vil jeg spørge, om smørsalget ikke også er en slags signal. Vi har haft to slags sanktioner dels over for smør, dels over for opretstående klaverer og kaviar. Smørret er et vigtigt fødemiddel, og dér har Danmark aktivt arbejdet for, at disse sanktioner skulle ændres, således at der kunne blive et smørsalg til Sovjetunionen. Det har man argumenteret for, bl.a. fordi USA begyndte at sælge mere korn til Sovjetunionen, men Danmark havde en økonomisk interesse i at få fjernet sanktionerne over for smørret, og det har vi arbejdet aktivt for, og det lykkedes for regeringen i sidste og denne måned at få det klaret. Kaviar og klaverer betyder ikke så meget for Danmark, og så er signalet fra de sanktioner vel heller ikke så meget værd.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Parallellen til Argentinasanktionerne vedrører ikke kun 7 dage for Danmarks vedkommende. Den juridisk interessante parallel til Argentina er fuldt så meget, at Italien og Irland stod uden for disse sanktioner uden i øvrigt at gennemføre en national lovgivning, og uden at det fremgår af den forordning, som blev udstedt, og som fremtræder i den form, at den er umiddelbart gældende og bindende i alle medlemslandene. Men det var den bare ikke. Italien og Irland stod udenfor.